

(המשך מעמוד 21)

גמיש, העקשנות והדיעות שאינן ניתנות להשפעה יכולות להפוך למיגרעות. לרוב יש לו הבחנה מעור דנת. מסוגל להעריך אמנות ויופי.

מרקורי בתאומים

כאן הוא במקומו. מלמד על חשיבה חריפה ומהירה, אבל נוטה להפכפכות. הוא משנה דעותיו לעיתים קרובות. מוח ממציא ובעל חיות. מתרחק מדעות קדומות. התשוקה לידע נרחב מוגשמת רק בחלקה. למרות היותו יוצר רושם של האדם המצוייד במידע נרחב, הרי הוא נוטה להיות בעל תפיסה שיטתית. (לדוגמה: מראיין ברדיו או בטלוויזיה שערך בדיקה חפוזה על כמה עובדות בסיסיות, יתן את הרושם שהוא יודע יותר ממה שמתראיין עצמו). מיטיב לשוחח ומתעקש לעשות זאת גם אם לעיתים נשמע כמגבב דברים וחסר־רגש. הוא מוכשר לכתביה, חולה קריאה ואסן ספרים.

מרקורי בסרטן

זיכרון מצויין. אינו שוכח דבר. כל פרט נשמר ומתוייך במחשן פנימי עצום. ובשעת הצורך יידע להשתמש בידע שנאגר. גם אם זה הגיע לשם לפני 30 שנה. הוא בעל דמיון רב־עוצמה וכושר־ביטוי יצירתי. עם זאת הוא נוטה להחשיב את העבר ולשכוח שהעתיד עוד לפניו. מחזיק בדיעותיו בעקשנות, אם כי לא־דווקא בענייני יום־יום. שלגביהם עשויה דעתו להשתנות.

נדיב ומתחשב באופן יוצא מגדר הרגיל. אינטואיטיבי וקצת חולמני. נהנה ממוסיקה ושירה. יש לו חוש־קצב מפותח. לעיתים הוא נתפס לדאגות בלתי־הגיוניות. פחדים, חרדות בדבר מחלות ופגעים לא מצאו־תמים. הוא בעל טאקט ודיפלומטיה, אך מסוגל לנטור שינאה ולא לשכוח לעולם עלבון או פגיעה אישית.

מרקורי באריה

הדברן הגדול, אופטימי עקשן ויודע הכל. בעל לב נדיב וחשיבה חזקה. אוהב נוחות ומסוגל ליטול על עצמו אחריות. הוא בעל יכולת־אירגון טובה. לעיתים נתפס ל־הערכה עצמית יתירה. האינ־ומעריך ונמשך לאמנות. כמו כן אוהב ילדים ויכול להפיק מהם את התכונות החיוביות שבהם. מצב טוב עבור מורים וגוננות.

לעיתים שאפתן ובעל ביטחון עצמי רב מדי, בעל תפיסה רחבה. סובלני ונותן מקודות. זה יוצר את הרושם שהוא גאוותן ורודף־כבוד. הוא רואה לטווח רחוק, ולעיתים רחוקות טועה בנייתוח מצבים בעבר. בהווה ובעתיד.

מרקורי בבתולה

רבי־צדדי. מתמצא בכל. אינט־לקטואל חריף וציני. לעיתים הוא ביקורתי מדי ולוקח ללב כל פגם וחיסרון הנראים לעין. בעל גישה אנליטית ועקשנית לבעיות — תכונות היכולות להוכיח את יעילותן עבורו כשהוא שוקד על מחקרים ארכיטוטות. קפדן ועלול ליהפך טורדני. לומד על נקלה ועשוי להיות בעל נטיה למדע או לכתביה ביקורתית.

סקפטי. מתעניין מאוד ב־בריאות, דיאטות ותיגנינה. ומסוגל להפוך לצימחוני. לפעמים הוא רגזן מדי ופדאנט. ואינו חדל מלהתלונן ולרטון על כל מה שלא בסדר. לא פעם נתפס כשהוא מאזין לרכילות — באחרונה הוא אינו מראה זאת, אך השמועות מגיעות אליו כמעט ברגע שבו הן מתעוררות. גם הוא מבקר את עצמו בגלל זאת אבל על החיסרון הזה הוא אינו יכול לוותר.

אמו היתה תמיד מתפלאה מה הוא עושה בעמדת־בוקר, כל בוקר ליד המיטה.

לדיירים הוא תמיד מספר בהתחלה על עצמו, אך היה תשע שנים בכלא ושמר על קורירו ואופי יציב. איך נשאר אותו עמוס. חוץ מהפצע כפנים שאף אחר לא רואה, למרות שהיה יכול לפנות לעולם הפשע, להשתמש בסמים ולגנוב. (אם אתה נמצא תשע שנים בחברה של פושעים, רוב הסיכויים שתהפוך לפושע!) הוא הצליח לא לדרת לשוליים.

עד היום טיפל בחמישה דיירים, היום נמצאים בהוסטל רק שניים. כי זאת רק ההתחלה, בעתיד זה יהיה פרויקט יותר גדול.

אחד הדיירים התגייס לצה"ל, ובצה"ל קיבלו אותו רק משום שהיה בהוסטל.

כפי שמסכם ברנס: "אני טוב לדיירים, משום שהיום כל גוף בארץ יודע מי זה עמוס ברנס. לשם שלי יש מפתח לפתוח כל דלת, כי לא עמוס לכד עומד בפתח. עומדים איתי גם שופטים, עורכי־דין, קצינים, חברי כנסת. איש־ציבור."

"אני יכול להרים טלפון, בלי בעיות, להתקשר לראשה־המשלה או למפכ"ל המישטרה."

"ברוך שלי צריך אומץ־לב. הוא נובע מכך שאני שלם עם עצמי."

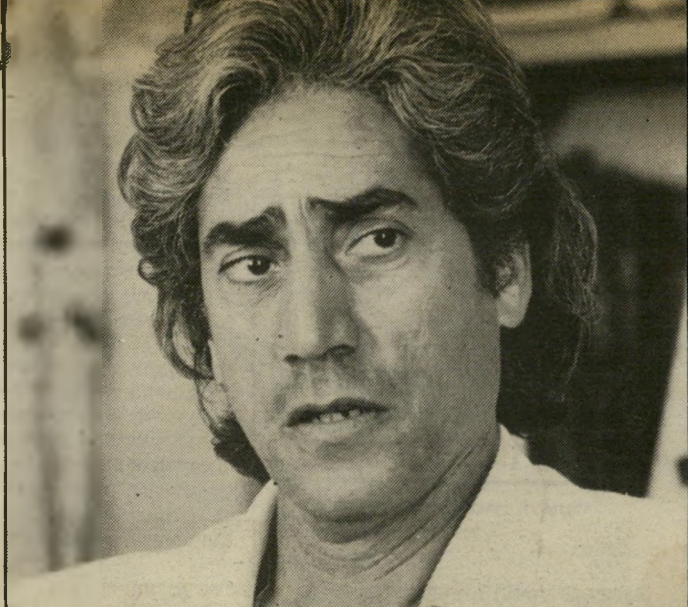
"מכל האנשים בחרתי דוקא בעמוס ליישם את הרעיון הזה. הוא השתכץ בריוק בתוכניות שלי. אני צריך רמות שיש לה מעמד בעולם הפשע, אבל אין לה נורמות עברייניות. לברנס יש תווית של רוצח, וזה מקנה לו מעמד. לעומת זאת, בלי קשר למישפט חוזר, אני יכול להגיד בפה מלא שאין לו נורמות עברייניות, אין לי שום חשש שהוא יהיה מסווה לאנשים המעשנים סמים ולאנשים המסתירים רכוש גנוב, והוא גם בהחלט סמכותי."

"לקחתי אותו ופתרתי שלוש בעיות: בעית האדם כעל התכונות המתאימות שיסכים לגור ולישון עם האסירים בהוסטל, ושתי בעיות בשי" קום ברנס עצמו — מצאתי לו מקום מגורים ופרנסה."

ברנס ממחר להוסיף כי לא מדובר באסירים משוחררים אלא בדיירים (כך אני קורא להם!).

לגביו, הם ריצו את העונש שלהם והמילה אסיר נמחקה. לו, ודווקא לו, יש גישה לדיירים. הוא יודע מה זה להיות בכלא ומה זה להשתחרר.

להיות בכלא זה לדעת לנווט בין הטיפות מבלי להירטב, להשתחרר פירושו להסתגל. לא עצמו היו סיטום מהרפיקות של הסוהרים כל בוקר על הדלתות. כאשר השתחרר היה קם ב־6 בבוקר ונעמד ליד המיטה כדי שישפרו אותו (ככה מתוך הרגל!).

"אמר לי: מה אתה לוקח את עמוס ברנס? קוקו לגמרי?" "מרובר בפרוייקט אריר, בית שבו יחיו ויגורו אסירים לתקופת־ביניים בין השהייה בכלא לבין יציאה מלאה לחיים אורחיים — כדי שהמעבר לא יהיה חר, כדי שיהיה להם מקום־מגורים אחרי היציאה מהכלא ולא יורקו אותם לרחוב. כדי שיוכלו למצוא פרנסה ולהשתקם בלי ראגות. בארץ, זה נסיון חדש לגמרי."

מחפש כחורה רביגונית, לא מרובעת, לא נתונה ללחצי־החברה, אחת בעלת מעוף, שתגיד את הדברים שלה אין שהיא חושבת, בלי מיסגרת, בלי כן נעים, לא נעים, שתהיה, אם לא מאה אחוז עמוס ברנס, או לפחות חמישים אחוז."

ומה זה מאה אחוז עמוס ברנס? "מי שחי אפילו חמישים שנה עם עמוס ברנס לא יכיר אותו ולא יירד לעומקו. אני כמו קפה תורכי, כשאתה שותה קפה תורכי, אתה שותה רק את המים שלו, אבל כל התמצית, הבוק, שוקעת למטה. ככה גם אצלי. אפילו אם ארבר כל היום, לא יוצר מושג קלוש מיהו עמוס ברנס."

"אני גם נותן את עצמי טיפוי־טיפוי, צריך לשמור על סטוק, כי אם אגיד הכל היום, לא יהיה לי מה להגיד מחר. תשע שנים הייתי סגור על בריח וזעקותיי לא נשמעה. לכן אני מעריך לתת לציבור לשותה קפה על אש קטנה. טיפוי־טיפוי. עם כל הרצון לבוא לתוך החברה, עדיין יש הרבה בוך בתוך הכוס."

ואז עובר ברנס לנישוא הנכבד באמת, המישפטי:

אני מאשים את היועץ המישפטי לממשלה כי היתה לו כוונה מלכתחילה לא לערוך מישפט חוזר, כדי לשמור על האינטרסים של המדינה, כדי לא ליצור תקדים שיביא לזעזועים במע"רכת.

בעולם לא היה תקדים לכך שמע"רכת מישפטית כלשהי הודתה בטעור, תה, שאמרו בפה מלא שאדם מסויים ישב מיספר שנים בכלא על לא עוול בכפו. ואם זה קרה איפעם, אז לא בגלל זה שמישהו במערכת חיפש צדק, אלא משום שהצדק טפח בכוח על פני המערכת ולא ניתן היה להתעלם ממנו, כמו במישפט דרייפוס.

אם על סמך ראיה חדשה ניתן לע"רוך מישפט חוזר, היועץ המישפטי יכול לקבוע שהראיה לא מספיקה. לי, האזרח הקטן, אין לפני מי לערער. לכן חייב להיות גוף ניטרלי ציבורי שיבקר את היועץ המישפטי לממשלה. לא יתכן שלאדם אחד ויחיד היתה השפעה כל־כך חזקה, זה נוגד את הדמוקרטיה.

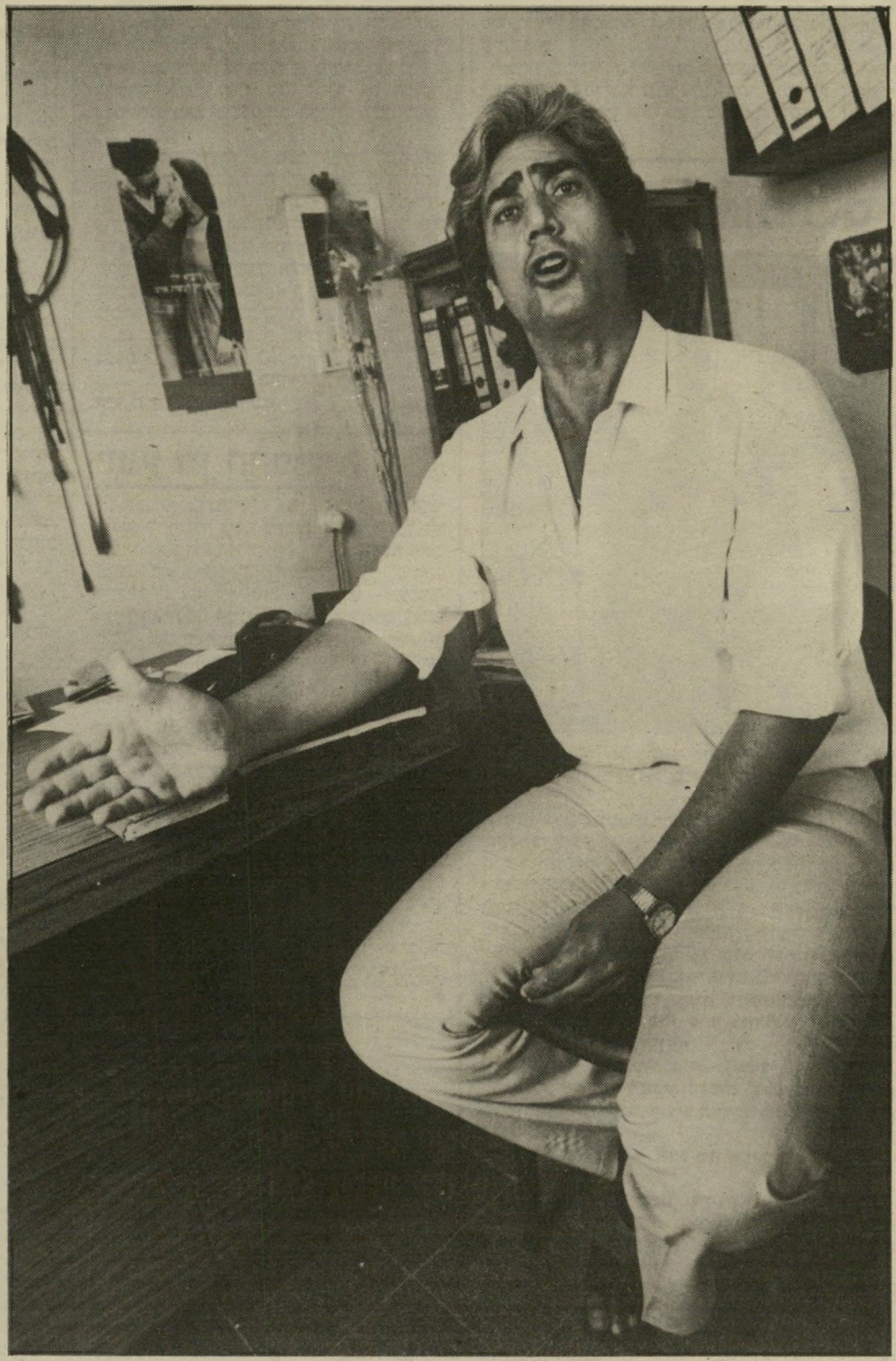
אני רוצה לראות את המדינה אחרת. אין לי היום הכוח לשנות דברים, אבל אם יבואו ויתאספו עוד מיספר אנשים, שתהיה להם התכונה של חשיבה לעומק ונשנה דברים. חייבים לשנות את החוק במדינה הזאת!

זאת לא פוליטיקה. המאבק שלי הוא מישפטי טהור. המטרה היא תיקון המעוות לטובת הכלל. לא טובת עמוס ברנס. אני כבר מחוץ לכלא. ואם כבר פוליטיקה, כל דבר בעיתו. היום לא הגיעה העת. זה לא מה שעומד אצלי היום על הפרק. כי על הפרק עומד היום שיקום אסירים.

עוד כאן נאום ברנס. סיוטים מהסוהרים

יציק שטיין האחראי מטעם משרד־העבודה והרווחה על ענייני האסירים המשוחררים בצפון, הוא האיש שקירב את ברנס לנושא זה. נזכר שטיין:

ברנס, השבוע קרוב ל־40. רווק בלי דירה